

7. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.



KODEHJUL

Lav Karlas kodehjul

Eleverne kan fremstille deres egne kodehjul og hjælpe Karla med at bryde dagens kode. Kopiark 5 med kodehjulet kopieres til eleverne. Kopiark 6 med instruktion vises på smartboard. Opgaven er udfordrende og vil sikkert kræve noget hjælp til de yngste.

Kodebrydning

Ved hjælp af deres kodehjul kan eleverne hjælpe Karla med at bryde dagens kode fra oldefars brev. Af højt-læsningshensyn er kun den ene koden skrevet ud i fortællingen. Det er den sværere kode fra kopiark 7B, men ønsker man at arbejde med den lette kode, kan man læse op fra kopiark 7A i stedet, når man læser fortællingen.

Vis dagens kode på smartboard. Kopiark 7A rummer en lettere udgave af koden. Kopiark 7B rummer en sværere kode. Eleverne skal måske have lidt hjælp til at komme i gang med at bruge kodehjulet. De skal bogstav for bogstav bryde koden på kopiark 7A/B. Det gøres ved, at kodehjulets overskive drejes, indtil bogstavet fra koden med den rigtige farve baggrund dukker op i hullet i den matchende pil. Herefter aflæses det afkodede bogstav i indhakked i overskiven for enden af pilen. Eleverne noterer herefter det aflæste bogstav på et stykke papir og fortsætter med næste bogstav. Løsningen på koden er: "Søg i lille mors kirke i Vallekilde". På hjemmesiden ligger også en kort film *Kodehjulet*, hvor brugen af kodehjulet forklares.

Den svære: Er der tid til det kan eleverne også bruge kodehjulet til at skive hemmelige beskeder til hinanden eller deres forældre - måske en julehilsen? Eleverne skal første skrive beskeden, de vil kode, på et stykke papir. Derefter koder de bogstav for bogstav deres besked ved at gå baglæns. De finder bogstavet i indhakked og følger enten den røde eller grønne pil og noterer bogstavet i pilens hul med den rigtige farve (enten rød eller grøn). Herefter tager de næste bogstav. De kan evt. skifte mellem rød og grøn farve på pilen og bogstavet.

I SKAL BRUGE:

Kopiark 5 (til hver elev), 6 og 7A eller 7B

En saks, en rød og grøn farveblyant og en spids blyant .

Papir og blyant.

Dagens kopiark findes på karlasjulejagt.dk under 7. december.

BAGGRUNDSVIDEN TIL 7. DECEMBER

JYSTRUP KIRKE

Jystrup Kirke deler pastorat og præst med Valsøllille Kirke.

Den ældste del af Jystrup Kirke er fra ca. 1250. Koret, våbenhuset og tårnet er fra ca. 1500. Kirken havde oprindeligt fladt loft, men i 1400-tallet opførte man hvælvingerne i koret og kirkeskibet. De fire kalkmalerier af helgener i koret er fra ca. 1475. Fra venstre mod højre forestiller de: Skt. Erasmus, der var biskop i Antiochia. Legenderne fortæller, at han blev kogt i en gryde - derfor gryden. Jomfru Maria, der er badet i Guds lys. Den korsfæstede og opstandne Jesus Kristus. Og endelige Skt. Nikolaus. Ham kan I læse mere om i baggrunden til 6. december.

VEJRHANER

Vejrhaner kan egentlig have mange former og kaldes generelt for en "vindfløj". Den ældst kendte vindfløj er fra ca. 200 f.Kr. og sad på Vindenes Tårn i oldtidens Athen. Den havde form som havguden Triton, og blev brugt af sømænd til at holde øje med vejret. På lignende vis har der sandsynligvis siddet vindfløje på toppen af en del vikingskibe.

I 800-tallet befalede Pave Nicolaus 1., at alle kirketårne skulle have en hanefigur, fordi hanen symboliserede den mest kendte apostel, Peter.

Vindfløjen i Jystrup kirke ligner et skib med et trekantet latinersejl. Den slags skibe sejlede primært i Middelhavet i Middelalderen. Tegneren, Knud Nørholm, har givetvis valgt skibet ud fra æstetiske overvejelser. Den er tegnet og opsat i 1973.

